

מת'קות הפרשה

וי"ל ע"י ישיבת "הייב" של תורה - לובלין" בראשות הרב הגאון רבי מנחם יאנווע שלישי"א

ויקרא

כיצד זוכים לשלוח רוגע?

ויקרא אל בנשה וירבר ה' אליו וגו' (א א)

"מכאן אמרו כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה הימנו, צא ולמד דעת ממשו אבי החכמה ואבי הנביאים, שהוציא את ישראל ממצרים ועל ידו נעשו כמה נסים במצרים ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד תורה מן השמים, ונתעסק במלאכת המשכן, ולא נכנס לפני ולפנים עד שקרא לו ה' וגו'" (מדרש רבה).

התורה הקדושה מלמדת אותנו בתחלת החמש יסוד עצום, והוא שכל משרת בית המקדש ותורת הקרבנות, זה להקנות לאדם מדות ישרות ודרך ארץ, וכדאי את במשנה באבות "דרך ארץ קדמה לתורה" שכשאדם לומד בלי דרך ארץ, הוא יותר גרוע מנבלה, מכיון שמנבלה אנשים מתרחקים מתוך ידיעה שזה דבר רע, מה שאין כן תלמיד חכם שאינו הגון, שהולך ומראה לכלם את ידיעותיו ומתוך כך אנשים מתקרבים אליו ונכרים מדעותיו הרעות, ועל כן פתחה התורה בדרך ארץ והענוה של משה רבנו עליו השלום - שהמתין מלהכנס למשכן, עד שקרא לו ה'.

וכשנתבונן נראה שרוב הבעיות מתחילות כשאדם לא לומד - שמחמת כך אין לו דעת שלמה, וכל דבר קטן מכעיסו ומרגיזו, וכן הוא מפתח בתוכו דמיון שאנשים רוצים להזיקו, ומתוך כך נכנסת בו רוח רעה של פעס וקנאה, ועל ידי כן הוא משרה בסביבתו אורה של מתח ולחץ. וזה מה שהתורה הקדושה מלמדת אותנו בפרשת שאול ודוד, שעל ידי הרוח הרעה שהיתה בו, רצה להרוג את דוד, וטעה אחרי דואג, מה שאין כן יהונתן ודוד, הגם שגם להם היה צריך להיות שנאה הדידית, הם הפכו את השנאה לאהבה עצומה שאינה תלויה בדבר, וזה על ידי ששמשו את שמואל שהיה נביא אמת, (ולא את דואג שהיה למדן בלבד ולא צדיק).

וזה ענין שלושת החצים, שהיו לסימן בין יהונתן לדוד בעבודת המדות, 'שאם החצים ממך והלאה - שעבודת המדות אינה למעשה, אלא פתח מודע בלבד, אזי לא יהיה להם שלום אמתי, פרם אם החצים ממך והנה, שאתה עובד על מדותיה ומזדקף על ידי רדיפותיו של אבי, אזי שלום לך, וזה מה ששלושת החצים מסמלים א. למוד תורה לשמה כשמואל, ולא כשאול שקלמד מדואג ואחיתפל. ב. המלכת את חברך בנחת - אהבה אמיתית (כדוד ויהונתן). ג. קיום התורה למעשה - נשאת ונתת באמונה (ולא כמלחמותיו של שאול), וכענין שלושת השאלות ששואלים את האדם בעולם הבא.

וזה למוד עצום בשבילנו, לשמש תלמידי חכמים אמתיים, ועל ידי כן נדע כיצד להתבונן בתורה הקדושה ולהוציא ממנה משפטים נכונים למעשה, בדרך הצדיקים והנביאים שבמשך הדורות. ועל כן צריך להתעמק בתורה הקדושה, וכן לפרס את הידים לה' ולומר רבוננו של עולם אני יודע שיש לי רוח רעה, של פעס ולחץ בגלל המדות הרעות שבי, ועל כן אבקש שתעזרני להתעלות על הרע שבי, ולחיות בהתגששה טובה ובעין טובה עם כלם, ולהכניס רוח של זרימה ונחוחת בסביבתי, וגם כשמישהו מרגיז אותי אשאיר שלו, מתוך ידיעה שבוה אני מזדקף.

וכבר ידועים דברי חובת הלבבות (שער הכניעה) שראוי לאדם שדברו עליו לשון הרע, לתת מתנה למי שדבר עליו, וזה מחמת שהוא מזכר אותו ומעביר לו את הטוב שבו. ה' יזכנו להתבונן בתורה הקדושה לפני הלמוד ואחרי הלמוד, ועל ידי כן לחקוק בתוכנו את המדות הטובות והדרך ארץ שמובאים בה, ובוה נכניס אורה וזרמת ונעימה בסביבתנו.

עומק תורת הסמיכה

וספור ידו על ראש העלה ותרצה לו לכפר עליו (שם)

יש לעיין בפירוש סמיכה בכמה דברים הטעונים באור. א. מה העמק בפעולה זו - שבעל הקרבן סומך את שתי ידיו על ראש הקרבן? ב. מדוע דוקא בסמיכה נאמר "ונרצה לו" יותר מבשאר עבודת הקרבנות? ג. בגמרא (ר"ה לג.) מובאת שיטת רבי יהודה שגנשים פטורות מסמיכה. וצריך באור מדוע?

ונראה לבאר בסיעתא דשמיא על פי מה דאיתא בגמרא (קדושין לא.) שאסור לאדם להלך בקומה זקופה, דכתיב "מלא כל הארץ כבודו" והיגו שהסמיכה והכפיפה רומזות לשפלות והכנעה (שאלה א), ומחמת כך צריך לסמך בכל כחו (רמב"ם, הלכות מעשה הקרבנות פ"ג), מכיון שבמדת הענוה צריך ללכת עד הקצה אחרון (רמב"ם, הלכות דעות פ"ג), ובזה אפשר לפרש שגנשים שבטבען נכנעות יותר מהאיש, אינן סומכות לרבי יהודה (שאלה ג).

המדרם מן האמור - שכשואדם חטא אזי הוא היה מקבל מהכהנים הצדיקים דרוך של הכנעה וענוה, שעל ידי כן נעשה רצונו כרצון יוצרו, ובזה עבודתו עולה לרצון לפני אדון כל (שאלה ב).

בעבודת הקרבנות היו הכהנים מלמדים את העם דעת ה'

ישוּט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן וגו' (שם ה)

יש לעיין בתורת עבודת הקרבנות בכמה דברים הטעונים באור. א. מהו העמק הגדול הטמון בעבודת הקרבנות - שעל ידם אפשר לשוב לקב"ה? וכמו שאמרו חז"ל בגמרא (מנחות ק"י), "כל העוסק בתורת חטאת כאלו הקריב חטאת". ב. מדוע עקר עבודת בית המקדש היתה עבודה שנראת גשמית כשחיטת בהמות, ולא עבודה רוחנית יותר? ג. מפני מה צריך לקבל את הדם דוקא בכלי? ד. מה החשיבות המיוחדת ברבוע המזבח שהוא לעפוכא? וכדאיתא בגמרא (חלין יח.).

ונראה לבאר בסיעתא דשמיא על פי מה דאיתא בזהר הקדוש (ויקרא ב) שתכלית הבאת הקרבנות (שאלה א) הוא מחמת שהחטא מושך את האדם לסיטרא דחוייא, שהוא העצבות, ועל כן נצטוה החוטא לבא לכהנים בכדי שילמדוהו את תורת השמחה, ההודאה ואהבת ה', וכמו שכתוב "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו" (מלאכי ב), והעבודה הראשונה של הכהן היתה קבלה בכלי (שאלה ג), לרמוז לחוטא שבכדי לקבל את דעת ה', עליו להיות כלי קבול המקבל בהכנעה והתבטלות את דעת ה' מהכהנים התלמידי חכמים והצדיקים, ואחר כך היה הכהן מפרט לחוטא את כל הנסים הנעשים בגופו בגשמי (שאלה ב), ובעקר על זרימת הדם.

וזה ענין זריקת הדם על פנות המזבח (שאלה ד) - לרמוז שהדם זורם בכל מקום ופנה בגוף, וכשהיה החוטא

רואה במוחשי את גדל חסדי ה' שעמו, וכן היה שומע את נעימות שירת הלויים, מיז היה מתמלא באהבה הודית כלפיו יתברך, ושב אליו בתשובה שלמה, וכמו כן בימינו פשוט מקבל מהתלמידי חכמים את הדרך של ההודאה לה' על רוב חסדיו שעמנו, אזי נשוב אליו בתשובה מאהבה, שזה תכלית ביאת החוטא לבית המקדש, וכדאיתא בגמרא (ברכות לג.) "כל מי שיש בו דעה כאלו נבנה בית המקדש בימיו".

וערכו בני אהרן הכהנים את הנתונים את הראש ואת הפרר על העצים אשר על האש אשר על המזבח (שם זז)

התורה מצוה את הכהן להוציא כל אבר בנפרד, וזה בכדי שייסביר לבעל הקרבן באופן מוחשי את פלא פעלתו של כל אבר בגופו, ועל ידי שהיה האדם מתבונן בגדל חסדי ה' שעמו, היה לבו הרומז למזבח, בוער כאש באהבת ה', וזה ענין נתינת האיברים על האש אשר על המזבח.

לבו הטהור של העני - הקרבן הנעלה ביותר

ונפש כי תקריב קרבן מנוזה לה' (ב א)

איתא במדרש רבה שאגריפס המלך אמר לכהן גדול, 'אל יקריב אדם היום שום קרבן חוץ ממני, ואני אביא אלף עולות'. בא עני אחד ובקדו שתי תורים, אמר לכהן 'הקרב את אלוי, אמר לו 'המלך צוני שלא יקריב אדם חוץ ממנו היום, הרבה עליו העני בתחנונים, עד שנתרצה לו. נראה לו לאגריפס בחלום, 'קרבן של עני קדמך, שכאלו הקריב את נפשו. והמדרש מסיים שמחמת כך דוקא במנחתו של העני כתבה התורה נפש כי תקריב'.

יש לעיין מה נתיחד קרבן העני משאר הקרבנות? ונראה לבאר בסיעתא דשמיא על פי מה דאיתא בגמרא (נדריים מ.) "שכינה למעלה מראשותיו של חולה", והיגו שכש"ש לאדם לב נשבר, הוא קרוב לה' וה' קרוב אליו, מחמת שהוא לא מרגיש את עצמו לכלום, ועל ידי כן באפשרותו להקלל בקב"ה, ועל כן כתבה התורה "נפש כי תקריב" שכשעני בא לבית המקדש הוא בא עם כל הלב והרצון, [נפש זה הרצון כמו שכתוב "אם יש את נפשכם"], וזה מה שהקב"ה רוצה, ומזה יש לו את הנחת רוח הגדול ביותר.

וידוע המעשה שהיה בבית מדרשו של הבעל שם טוב הקדוש, שפעם ביום הכפורים שקע הבעל שם טוב בשרעפי קודש, ונפר היה על פניו שגורה קשה מרחפת על פלל ישראל באותה שנה, ואשר הוא מתאמץ מאד בכדי לבטלה, וכשהתלמידים ראו זאת התחזקו מאד בתפלה בכדי לעורר רחמי שמים ולסייע ביד רבם להמתיק את הדין, ולקראת סוף נעילה התנער הבעל שם טוב מהרהורי, ושמחה נשפכה על פניו,

וכששאלוהו תלמידיו לפשר הדברים השיב שגזרה קשה רחפה על עם ישראל, ולא עלה בידו לבטלה, עד שבא יהודי פשוט ובזכות תמימותו התבטלה הגזרה.

ומעשה שהיה כף ה' - יהודי פשוט חפץ לעשות נחת רוח לקב"ה ביום הכפורים, ומכיון שהיה רעה צאן בשדה לא ידע כיצד לעשות זאת, ועל כן אמר לה' יתברך רבוננו של עולם אני יודע שהיום יום כפור, ועל כן אני חפץ לעשות לך נחת רוח ביום זה, ברם אני יודע להתפלל וללמד, אך אני יודע לנגן בחליל, ועל כן אני ינגן לכבודך, ולא עוד אלא שאני יעשה רקוד מיוחד לכבודך, והגם שאסור לנגן בחליל ביום הכפורים, הקב"ה נהנה כל כך ממעשיו שנבעו מלב טהור וזך, ובזכות זה נמתקה הגזרה.

וזה מה שידוע שלעתיד לבא יהיה טלית, והקב"ה ינער אותה חזק, ומי שיאחז חזק בציציות יזכה להשאר, והינו שבזמנים שקשה לאדם, הקב"ה לא רוצה ממנו גדולות ונצורות, אלא שיעשה דברים קטנים שמחזיקים אותו באמונה ובטחון, והעקר שיעשה אותם עם כל הלב, וכעין חוטי הציציות - שהגם שהם דקים, אבל הם מסמלות על הקשר האדוק שלנו עמו יתברך, קשר בל ינתק, ובכדי לזכות לקשר הזה, ראוי להודות לה' על כל דבר בפרטיות, מזמן שאדם קם בבקר, ועד שהוא הולך לישון, וכמו שכתב מרן השלחן ערוך (או"ח מו א) שבכל מעשה שאדם יכול לעשות, בבקר יודה עליו לקב"ה בפרטיות, וכן איתא בגמרא (נדרים מט:): שרבי יהודה ברוך ברוך שעשני מעיל. ה' יזכנו להתעטף עם המצות, ולחיות את ה' עם כל לבנו ורצונותינו, בלב וזך טהור ותמים, ועל ידי כן נהיה בענוה ובשמחה תמיד.

כח הוודאה להציל ממות

ואת שתי הכלית וגו' (ג ד)

התורה הקדושה מצוה את הכהן להפריש כל אבר בפני עצמו. וצריך באור מה העמק בזה? ונראה לבאר בסיעתא דשמיא שמטרת הקרבת הקרבן, זה בכדי שהאדם יראה את רוב הטוב והחסד שהקב"ה עושה עמו - בנפלאות שבגופו, ועל ידי כן ישוב אליו בתשובה וכן בימינו צריך להתבונן ברב חסדי ה' שעמנו, במערכות הנפלאות שפועלות בגופנו באפן אוטומטי, גם בלי שנפעיל אותם, ועל ידי כן נתמלא באהבת ה' ושמחה, וכל המדות והתאוות הרעות לא ימצאו מקום בגופנו.

ונספר כאן מעשה בכחה של ברכת אשר יצר' שבסגלתה אפשר להתרפאות ממחלות, וזה מטעם שכשמודים לה' ומעריכים את רוב חסדיו ונפלאותיו, הוא לא צריך לשלח לנו תזכורות כואבות חס ושלום בכדי שנוודה לו.

ספור זה התחיל כמו תמיד מכאבי ראש חזקים, שהובילו את חיימקה בן השבע בסוף לבית החולים

תל השומר, שם לאחר בדיקות מגעות, אבחה דלקת קרום המוח לא עלינו, אחרי שבועות של בדיקות וטפולים, התגלה בסוף גדול ממאיר במח רחמנא לצלן, שהצריך קביעת תור דחוף לנתוח, שבמהלכו יכרת חלק ממחו של חיימקה ה' ירחם, מיתר לצין על התאורים שהיו בפי הרופאים, על מה שאמור להתרחש אצל הילד בשלב שאחרי הנתוח, שנקבע לעוד שבועים.

בינתיים פתחו ההורים במסע חזוק בברכות ובפרט בברכת אשר יצר, הם יצרו קשר עם מאות משפחות המתגוררות ברחבי הארץ, מסרו את שמו של חיימקה ובקשו להתחזק בברכה זו, על ידי אמירתה בקול רם.

מובן מאליהו שעם ישראל על כל גונו, קימו את מצות "ואהבת לרעהך כמוך" על הצד הטוב ביותר, והתחזקו מאד בברכה זו, גם יהודים שאינם שומרי תורה ומצות, קבלו על עצמם להתחזק בברכה זו לרפואתו השלמה והמהירה של חיימקה, דוקא בזמן קשה זה, חשו כלם במוחשי את החסד הגדול שה' עושה עמנו בכל האיברים שפועלים בגופנו, ללא שום נזק ותקלה, והכל נזקף לזכותו של חיימקה, שהיה הדגמא המוחשית לכך.

עשרים וארבע שעות לפני הנתוח, הגיע חיימקה לבדיקת M.R.I. נוספת, לאחר הבדיקה בקש הצות הרפואי להתחיל בפעולות ההכנה לקראת הנתוח הקשה, שתוצאותיו הקשים ידועים כבר רחמנא לצלן, לפתע עצר אותם אביו של חיימקה, ובקש מהם לעצר את כל ההילוכים האם קבלתם כבר את התוצאה של הבדיקה האחרונה? 'לשם מה לבדוק? וכי מה יכול להתרחש בפרק זמן כה קצר, אבל האב לא אבד את אמונתו בהשגחת הבורא, ובנסיו ונפלאותיו, ובפרט עם התפלות והברכות שנאמרו לרפואתו של חיימקה, שבדאי פעלו את פעלתם.

לאחר דרישות רבות הסכימו הרופאים להמתין לתוצאות, כשהם הסתכלו בתוצאות, לא האמינו למראה עיניהם, הנגיעות שהיתה במח, ירדה ממאה אחוז לעשרים וחמש אחוז, ואם כך ברור שלא מדבר בגדול ממאיר רחמנא לצלן, בסופו של דבר התגלה החידק, שגרם לכל הבעיות, ובתוך ימים ספורים היה חיימקה בריא לחלוטין כאחד האדם.

מספור נפלא זה נלמד, פמה הקב"ה רוצה שנוודה ונתפלל לשמו יתברך, ואם אנו לא עושים את זה כמו שצריך, הוא שולח לנו תזכורות, ועל כן צריך להיות חכם ולהודות לה' מתחילה. כמו שדוד המלך עליו השלום אומר בתהלים (קז) "מי חכם וישמר אלה" - מי החכם שרוצה לשמור את עצמו מפל הנזקים שצריכים לברך 'הגומל' כשאדם נצל מהם? 'ויתבוננו חסדי ה' - שיתבונן בחסדי ה' ויודה לו. ה' יזכנו להודות לו תמיד ועל ידי כן להיות קרובים אליו בחסד ולא בדין.

הקמיצה - הגם שבפעמינו היא נראת קטנה, פעיני

ה' היא גדולה

וְהַמִּין הַכֹּהֵן מִבְּנֵי מִלְכָּא קַמְיָו (ה' יב)

עַנְיָן הַקְּמִיצָה זֶה בְּכַדֵי שְׁנוּדָה לְקַב"ה עַל הַקְּמַח הַמְּסַמֵּל לְכָל הַטּוֹב שְׂיִוצֵא מֵהַגֶּשֶׁם, וְהַעֲנִין הַזֶּה שֶׁיִּףּ גַּם בַּגְּלוּת, וְכַעֲנִין תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת, וְזֶה מֵה שְׁמֵרְדְּכֵי הַצַּדִּיק לְמַד אֶת הַתִּינוּקוֹת בְּזִמְן גְּזֵרָתוֹ שֶׁל הַמֶּן - מִפְּיֹן שְׁעַקֵר הַגְּזֵרָה נַעֲשֶׂתָה עַל חֶסֶר הַדָּאָה וְאַהֲבָה לְקַב"ה, שְׁמַחְמַת כֶּף נְטֻמָּאֵי בֵּין הַגּוֹיִם, וְלֹא חֲשָׁבוּ בְּאַכִּילְתֶּם מִסְּעֻדַת אַחְשָׁרוֹשׁ עַל ה' יִתְבָּרַךְ, וְכַדָּאִיתָא בַּגְּמָרָא (מְגִלָּה יג.) שְׁמַחְמַת כֶּף נַגְזֵרָה הַגְּזֵרָה.

וְרַק "מְרַדְּכֵי הַצַּדִּיק יִדַע אֶת כָּל אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה" - שָׂרַק הוּא הַשִּׁיג שֶׁכָּל הַגְּזֵרָה בָּאָה עַל חֶסֶר מַחֲשָׁבָה שֶׁל הַדָּאָה לַה' יִתְבָּרַךְ, בְּכָל מַעֲשֵׂינֵנוּ וּפְעֻלוֹתֵנוּ, וְעַל כֵּן לְמַד אֶת סוּד הַקְּמִיצָה, שְׁמַחְמַתוֹ נִתְיַנֵּת הַלֵּב הַפְּנִימִי לְקַב"ה בְּכָל מַעֲשֵׂינֵנוּ, כַּעֲנִין מִנְחַת הָעֶמֶר.

כַּדָּאִיתָא (מַד"ר אֶסְתֵּר ח) שְׁמֵרְדְּכֵי הַצַּדִּיק חָלַם שְׁשָׁנֵי תִּינוּנִים נִלְחָמִים, וְעַם יִשְׂרָאֵל וּבַעֲקָר הַצַּדִּיקִים הָיוּ מְטֻלִים

בַּמְּלַחְמָה, וְכָל הַגּוֹיִם רָצוּ לְהַרְגֵם רַחֲמֵנָא לְצַלוֹ, וְאַזִּי נִתְגַּבֵּר מַעֲיָן קִטָּן, שְׁהֵם הַתְּפִלוֹת וְהַצַּדִּיקִים שְׁמַדְבָּרִים תְּמִיד עַל הַדָּאָה, וְהַפְּרִיד בֵּין שְׁנֵי הַתִּינוּנִים.

וְאֵת זֶה לְמַד מְרַדְּכֵי אֶת הַתִּינוּקוֹת - שְׁהֵמִים מַצְמִיחִים אֶת הָעֶמֶר שֶׁהוּא מִנְחַת שְׁעוּרִים קִטָּן (וְלֹא הַפְּסָף וְהַזֶּהָב שֶׁשָּׂקֵל הַמֶּן), וְהַעֲקָר שֶׁיִּבְיָאֵנוּ בְּיָדוֹ עִם כָּל הַלֵּב הַטְּהוֹר וְהַמְּלֵא בַּהֲפָרַת הַטּוֹב, וּמַחְמַת כֶּף גִּזֵּר עֲלֵיהֶם צוּם - בְּשִׁבִיל שְׂעִירֵינוּ אֶת הָאֲכָל, וּבְזֶה נִצְחָנוּ אֶת הַמֶּן שֶׁשָּׂקֵל עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקָלִים, מִפְּיֹן שְׁעַקֵר רָצוֹן ה' זֶה שְׁנַעֲרִיף אֶת כָּל הַטּוֹב שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ, וְנִפְרִיד לוֹ טוֹבָה, וְנִהְיֶה בְּאַחֲדוּת זֶה עִם זֶה, וְזֶה גַם הָעֶמֶק שֶׁל פְּרֶשֶׁת וְהִיָּה אִם שְׂמוּע' שְׁצַרִּיף לְהַתְּבַנֵּן בְּרַב הַטּוֹב שֶׁה' עוֹשֶׂה עִמָּנוּ, שְׁעַל יָדֵי כֵן נִשְׁמַח בּוֹ, וְנִפְרִיד אֶת רוֹב טוֹבוֹ וְחֶסְדּוֹ, וּבְזֶה יִמְתָּקוּ מַעֲלֵינוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת וְהַקְּשָׁיִים בְּכָלל וּבַפְּרָט, ה' יִזְכְּנוּ לְכָף.

בתיקות המועדים - כלליות המועדים:

- א. שְׁלוֹשֶׁת הַרְגָלִים הֵם יָמִים שֶׁל הַתְּבוֹנָנוּת בְּדַבְּרֵים הַטּוֹבִים שֶׁהַקַּב"ה נוֹתֵן לָנוּ בַּתְּקוּפוֹת הַשָּׁנָה, בְּפֶסַח - לֹא אוֹכְלִים חֶמֶץ, בְּכַדֵי שְׁנַעֲרִיף אֶת הַלֶּחֶם, וְנוֹדָה לְשִׂמּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל הַתְּבוּאָה הַקְּדוּשָׁה וְכָל הַנַּעֲשֶׂה מִמֶּנָּה בְּפֶרֶטִיּוֹת, בְּשָׁבוּעוֹת - אָנוּ מוֹדִים עַל כָּל פְּרוֹת הָאֵילָן, שְׁזִמְן בְּשׁוּלָם מִתְחִיל בְּשָׁבוּעוֹת, וְעַל כֵּן בְּשָׁבוּעוֹת זֶה זִמְן הַבָּאָת בַּפּוּרִים, וְכֵן אָנוּ מוֹדִים עַל הַחֲטִיִּים וּמִבְּיָאִים עַל זֶה שְׁתֵּי הַלֶּחֶם, וּבִסְפּוֹת אָנוּ מוֹדִים עַל הַיָּיִשׁ לָנוּ, שְׁאָנוּ יְכוּלִים לְכַנּוֹס בּוֹ אֶת הַתְּבוּאָה שֶׁבְּשָׂדוֹת, וְעַל כֵּן אָנוּ יוֹצֵאִים מֵהַיָּיִשׁ יוֹשְׁבֵי בְּדִירַת עֲרָאִי, בְּכַדֵי שְׁנַעֲרִיף אֶת הַיָּיִשׁ וְאֶת כָּל הַטּוֹב שָׁבוּ.
- ב. בְּכָל הַמוֹעֲדִים אָנוּ מִתְקַרְבִּים לְקַב"ה, וְלְכָל מוֹעֵד יֵשׁ אֶת סוּג הַקְּרֵבָה שֶׁלוֹ לְפַעֲמִים זֶה יוֹתֵר בְּדָרָךְ שֶׁל צְעָקָה וְתַפְלָה כְּמוֹ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יוֹם הַפּוּרִים, וְלְפַעֲמִים זֶה יוֹתֵר בְּדָרָךְ שֶׁל שְׂמִחָה כְּמוֹ בִּסְפּוֹת וְשְׂמִחַת תּוֹרָה, וְלְפַעֲמִים זֶה יוֹתֵר בְּדָרָךְ שֶׁל קְרִיבַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְהַתְּבוֹנָנוּת בְּרַב חֶסֶדִי ה' שְׁעִמָּנוּ כְּגוֹן בְּפֶסַח וּבְשָׁבוּעוֹת.
- ג. "אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם" - שֶׁכָּל יוֹם יֵשׁ אֶת הַמְּצוּוֹת שֶׁלוֹ שְׁעַל יְדֵיהֶם בְּאַפְשָׁרוּתָנוּ לְהִתְקַרֵּב לְקַב"ה, וְצַרִּיף לְפַתַּח אוֹתָם וְלִדְבַר עֲלֵיהֶם, כְּגוֹן שֶׁבִּסְפּוֹת יִתְבוֹנֵן בְּאַרְבַּעַת הַמִּינִים וְיוֹדָה לְקַב"ה עַל הַפְּרוֹת הַנִּפְלְאִים שֶׁהוּא נוֹתֵן לָנוּ וְכוּ' וְכֵן עַל זֶה הַדָּרָךְ בְּכָל חַג וְחַג.
- ד. נִבְאָר בְּמַקְצֵת אֶת עַנְיָן הַעֲלִיָּה לְרַגֵּל וְאֶת הַעֲבוּדָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל פִּי מַה דָּאִיתָא בְּמַדְרַשׁ תַּנְאִים (דְּבָרִים יד), אָמַר ר' יִשְׁמַעֲלָל, כְּשֶׁאֲדָם מִבֵּיא מַעֲשֵׂר שְׁנֵי לְבֵית הַבְּחִירָה וְהִנֵּה רֹאֵה קְדוּשָׁה גְּדוּלָּה - פְּהִינִים עוֹסְקִין בְּעִבּוּדָתָם וְחֻכְמִים וְתַלְמִידֵיהֶם יוֹשְׁבִין בְּלִשְׁכַת הַגְּזִית וְעוֹסְקִין בַּתְּלִמּוּד תּוֹרָה, הִנֵּה גַם הוּא נִמְשָׁף לִירְאָת שְׁמַיִם וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה, וּבִיְתֵר בְּאוֹר שְׁהַכְּהִנִּים הֵם הַצַּדִּיקִים שְׁמַדְרִיכִים אֶת הָעַם כִּי צָדַד לְעִבּוֹד אֶת ה' יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עַל יְדֵי עִבּוּדַת הַקְּרֵבָנוֹת
- ה. שְׁזֶה עַנְיָן שֶׁל זְכוּף הַדְּמִים וְהַמְּדוּת, וְכֵן לְאַהֲבָ אֶת הַקַּב"ה עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁהוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּמַעֲרֻכּוֹת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁפּוֹעֲלוֹת בְּגוֹפְנוּ, וְכֵן הַסְּנֵהֲדָרִין הָיוּ מוֹרִים לְעַם אֶת דָּרָךְ ה' בְּמִשְׁאָ וּמִתָּן הַגּוֹן וְיִשְׂרָאֵל, וְכֵן הַלּוֹיִם הָיוּ שָׂרִים לְקַב"ה וּמְלַמְּדִים אֶת הָעַם לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה, וְעַל כֵּן כְּשֶׁאֲדָם הִנֵּה רֹאֵה אֶת כָּל הַפְּנִימִיּוֹת הַנִּפְלְאוֹת שֶׁבְּעִבּוּדַת ה', הוּא הִנֵּה מִתְּמַלֵּא בְּהַעֲרָכָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמִתְחַזֵּק בְּעִבּוּדָתוֹ וְכֵן בְּתִלְמוּד הַתּוֹה"ק שְׁמַדְרִיכָה אוֹתָנוּ לְמַדוֹת טוֹבוֹת וְאַהֲבַת ה'.

ברכת האילנות:

- א. בְּכַרְפַת הָאֵילָנוֹת צַרִּיף לְהַתְּבוֹנֵן בְּמַדוֹת הַטּוֹבוֹת שְׁאֲצַל הַיְדִידִים שֶׁלָּנוּ וּבְכָל עֵדָה מִיִּשְׂרָאֵל, וְכֵן לְרְאוֹת אֶת הַטּוֹב שְׁאָנוּ מְקַבְּלִים מִכָּל אֶחָד וְעַל יְדֵי זֶה לְהִתְחַזֵּק בְּאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל, וּבְרָצוֹן לְהַחֲיִיתוֹ וּלְפָרְגוֹ לְנַפְשׁ כָּל חַי, וְזֶה מַה שְׁאָנוּ מְבָרְכִים לְקַב"ה, "שֶׁבְּרָא בְּרִיּוֹת וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת לְהַנּוֹת בְּהֵם בְּנֵי אָדָם".
- ב. הַפְּרוֹת מְלֵאִים בְּהַרְבֵּה מִנִּפְלְאוֹת הַבוּרָא, וּכְשֶׁאֲדָם מִתְעַמֵּק בְּהֵם הוּא מַגִּיעַ לְקְרֵבָה עֲצוּמָה וְהַרְגָּשָׁה שֶׁל מִתְקִיּוֹת נִפְלְאוֹת בְּקַב"ה, וְכָל זֶה בְּחִנָּם בְּלֵי כֶּסֶף, וְזֶה דְּבָר שֶׁכְּשֶׁאֲדָם לֹא מִתְעַמֵּק בּוֹ הוּא יְכוּל לְאַכּוֹל כָּל יְמֵי חַיּוֹ פְּרוֹת וְיִרְקוֹת נִפְלְאִים, וְאֵינוּ חָשׂ מִתְקִיּוֹת בְּקַב"ה, וְעַל כֵּן צַרִּיף תְּמִיד לְהִתְעַמֵּק בְּהֵם וּלְפָרֵשׁ אֶת הַנִּפְלְאוֹת וְעַל יְדֵי זֶה לְבוֹא לְאַהֲבַת ה'.